

Öğretmen:

T.C.

GÖLCÜK KAYMAKAMLIĞI

Anadolu Kalkınma Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi 2023 – 2024 Eğitim Öğretim Yılı

Öğrenci Adı Soyadı :	No:	Aldığı Not	:
SINAVIN TANIMI			
SINIF/ŞUBE	SINAV DÖNEMİ	DERS ADI	SINAV TARİHİ
10/	1.DÖNEM 1.YAZILI	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI CEVAP ANAHTARIDIR	07/11/2023

SORULAR

1.a) Türk edebiyatının ana dönemlerini yazınız. (3x2=6p)

- İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı
- İslamiyet Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı
- Batı Etkisinde Gelişen Türk Edebiyatı

b) Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında kullanılan ölçütlerden ikisini yazınız.(2x2=4p)

- Dil arayışı (Şive ve lehçe farklılıkları)
- Kültürel farklılaşma.
- Dini hayat.
- Sanat anlayışı
- Coğrafi değişim.

2.Türklerin kullandığı alfabeleri sırasıyla yazınız. (5x2=10p)

GÖKTÜRK, UYGUR, ARAP, KİRİL, LATİN

3. Aradan günler geçti. Bir gün Tahir bir ustanın saz çaldığını gördü ve sazın sesine hayran oldu. Ustaya, kendisine saz çalmasını öğretmesi için yalvarmaya başladı. Usta razı oldu. Birkaç ay saz dersi aldı. Bu arada Tahir'in saz öğrendiğini işiten Zühre de bir saz çalan kadın buldurup, saz çalmasını öğrendi. Her ikisi de kısa sürede o kadar güzel saz çalmayı öğrendiler ki herkes hayret etti. Hatta onlardan iyi kimse saz çalamaz hale geldiler.

Bu parçanın konusunu yazınız.(10p)

TAHİR VE ZÜHRE’NİN SAZ ÇALMAYI ÖĞRENMELERİ.

4. Aşağıdaki eserlerin yazarlarını karşlarına yazınız.(5x2=10p)

Leyla vü Mecnun:FUZULİ.....
Letaif-i Rivâyât :AHMET MİTHAT EFENDİ.....
Mesnevi:MEVLANA.....
Yusuf ve Zeliha:ŞEYYAD HAMZA.....
Küçük Şeyler:SAMİPAŞAZADE SEZÂİ.....

5. Dede Korkut Hikayeleri ile ilgili bilgi veriniz.(5 madde) (5x2=10p)

- Eser, bir önsöz ile 13 hikâyeden oluşur.
- Olağanüstü olaylarla gerçeğe uygun olaylar eserde iç içedir.
- Türklerin eski yaşam tarzları ile ilgili ayrıntılar yanında İslam dini ile ilgili özellikler de vardır.
- Eserde geçen “Dede Korkut” meçhul bir halk ozanıdır.
- Hikâyelerde Oğuzlar’ın çevredeki boylar ile aralarındaki savaşlar ve kendi iç mücadeleleri yer alır.
- Hikâyelerin konuları; aşk, yiğitlik gösterisi, kahramanlık, boylar arasındaki savaştır.
- 15. yüzyılda yazıya geçirilmiştir.
- Eserin yazarı belli değildir.
- Nazım ile nesir iç içedir.
- Azerî Türkçesi ile oluşturulmuştur.

6. a) Mesnevi türünün üç özelliğini yazınız. (3x2=6p)

- Uzun hikâyelerin anlatıldığı veya didaktik niteliği olan dinî-ahlaki konuların işlendiği nazım şeklidir.
- Olay çevresinde oluşan edebî metinlerdir.
- Anlatım (üslup) genellikle alegorik/ semboliktir.
- Her beyit kendi arasında kafiyevidir: **aa bb cc dd ee ff...**
- Bu nedenle uzun konulara elverişli bir nazım şeklidir. Binlerce beyitten oluşabilir.
- Mesnevinin bölümleri vardır: Dibace (manzum veya mensur yazılan ön söz), tevhit, münacat, naat, miraciye, methiye, sebeb-i telif, ağaz-ı destan (mesnevinin asıl konusuna geçilen bölümdür), hatime (bitiş)...
- Mesneviler konularına göre; aşk, dinî ve tasavvufî , ahlaki ve öğretici , savaş ve kahramanlık konulu , şehrengiz ve mizah konulu mesneviler olmak üzere altı gruba ayrılır.
- Beş mesneviden oluşan eserlere **hamse** denir.

b) "Türk" adının ilk kez geçtiği eserin adını yazınız. (4p)GÖKTÜRK KİTABELERİ

Haber verdim, falakaya konacaktı. İnkâr etti. Sonra diğer bir çocuk çıktı. Kendi kopardığını, onun kabahatli olmadığını söyledi ve yere yattı. Bağıra bağıra sopa yedi. O vakit büyük hoca: "-Niçin yalan söylüyorsun, bu zavallıya iftira ediyorsun?" diye kulağıma yapıştı; yüzünü buruşturarak darıldı. Ağladım, ağladım; çünkü yalan söylemiyordum. Evet, musluğu koparıırken gözümle görmüştüm.

7. Metinde yer alan anlatıcı ve bakış açısının işlevini belirleyiniz. (2 x 5 = 10 puan)

Anlatıcı: 1. Kişi

Bakış Açısı: KAHRAMAN

8. Yazar bir yazısında şöyle der (:) (“ ”) Sanatçının konusu insandır (.) Bir insanın yaşamı o insanın düşlerinin de kaynağıdır. (“ ”) Bu söze katılıyorum (.)

Yukarıdaki parçada ayrıçlarla belirtilen yerlere uygun noktalama işaretlerini getiriniz. (5 x 2 =10 p)

9. Aşağıdaki cümlelerdeki fiilimsileri bularak bu fiilimsilerin çeşitlerini yanlarına yazınız.(5x2= 10p)

Annesinin evden çıkmasını bekledi.İSİM FİİL.....

Sokağın köşesinde oturan kardeşine gitti.SIFAT FİİL

Melike buraya uğrayıp gidecekti.ZARF FİİL

Yazı yazmak, insana çok şey kazandırır.....İSİM FİİL.....

Bu bölgedeki kalabalık giderek artıyor.ZARF FİİL.....

10. Aşağıdaki cümlelerde yer alan yazım yanlışlarını düzelterek yanlarına yazınız. (5 x 2 =10 p)

• Çevremdeki herşeyi izlerim.HER ŞEYİ.....

• Kendime gidebilirmiyim acaba çocukluğumla?..... GİDEBİLİR MİYİM.....

• Sabahtan beri öyle çok çalıştımki artık dinlenmek istiyorum.....ÇALIŞTIM Kİ.....

• Cumartesi gününde okulca pikniğe gittik.....GÜNÜ DE.....

• Sınıf olarak piknik yerinde ki bir ağacın altına örtülerimizi serdik.....YERİNDEKİ.....